
Opvallende vorst- en voorjaarestrek

Dit voorjaar is er na midden maart een opvallende trek van kieviten geweest, terwijl er tevens een voor deze streek ongewoon groot aantal trekkende ganzen gezien zijn. Er was verder ook een flinke trek van steltlopers, kraaien, kauwen en leeuweriken.

Over de kievitentrek verklaarden verschillende waarnemers, die in het voorjaar geregeld in het veld zijn, zulk een trek in eerdere jaren niet te hebben gezien.

Het leek mij daarom belangrijk over de trek in verband met de afgelopen strenge vorstperiode iets te berichten.

Allereerst over de vlucht naar het zuiden, waarover de heer J. van den Brom te Zandvoort waarnemingen heeft gedaan. Op 30 januari, bij het invallen van de vorst, zag deze waarnemer spreuwen naar het zuiden trekken, terwijl hij 's avonds kieviten, wulpen en koperwieken hoorde overkomen. Van 3 tot 8 febr. was het minder koud en liep de temperatuur zelfs op tot lichte dooi; daarna begon het weer te vriezen. Na de sneeuwval op 13 febr. en het invallen van de strenge vorst, die de Waddenzee en ook de Oostzee deed dichtvriezen, was er op 14, 15 en 16 febr. een zeer sterke trek langs de kust. Verschillende soorten eenden spoedden zich naar het zuiden (w.o. zaagbekken,

zeeëenden en tafeleenden), verder berg-eenden, ganzen, steltlopers (w.o. scholteksters en tureluurs), meerkoeten, veld-leeuweriken en ook nog koperwieken en vinken. Op de eerste van deze drie dagen, 14 febr., was deze vlucht voor de vorst het sterkst. De gehele dag door stroomden de vogels voorbij, langs de kust vliegend over zee of over het strand. De daarop volgende dagen nam de trek af. In Haarlem zag men op 15 febr. een reusachtige troep ganzen van wel 500 ex. in zuidelijke richting over vliegen.

De periode van strenge vorst duurde tot 26 febr. Op die dag, een zondag, was de temperatuur om het vriespunt en 27 febr. zette de dooi in, waarna op de volgende dagen sneeuw en ijs snel wegdooiden door harde wind en regen. Dadelijk was er toen al weer enige trek in noordelijke richtingen te constateren: ganzen 27 en 29 febr.; 2 maart op zee langs de kust trek van eenden, w.o. zaagbekken en toppereenden. Begin maart werden de eerste kieviten weer in ons land waargenomen.

Maar allengs werd het weer kouder en op 8 maart begon een periode met strenge nachtvorsten, waardoor de grond nog hard bleef, vooral in de schaduw en in de wind. Er viel toen ook nog enige sneeuw. Op 16 maart kwam er verandering door aanvoer van warme

lucht. Die avond hoorden wij in Bentveld verscheidene malen trekkende scholeksters. En nu kwam er in de daaropvolgende dagen een geweldige trek los, waarvan vooral die van de Kieviten en ganzen opvallend was. Uit een samenvatting van waarnemingen van een aantal leden van de Vogelwerkgroep Haarlem is het volgende beeld verkregen:

Kievit: Begin van de trek 16 maart, sterke trek 17, 18, 19 en 20 maart, neemt af op 21 maart. De Kieviten trokken meest in kleine troepjes van 1 tot 20 ex., hoofdzakelijk in N.O.-richting. Hoogtepunt 17 en 18 maart. Op 18 maart was er eveneens sterke trek van *goudplevieren*, ook te Oostzaan, waar beide soorten richting oost koersten (W. Visser).

Steltlopers: Begin: 16 maart. Gedurende de gehele daarop volgende week van 18

tot 24 maart, waarin het zachte weer aanhield, was er veel trek van verschillende soorten steltlopers (o.a. wulp, scholekster, tureluur, kemphaan en grutto).

Ganzen: Sterke trek op 18, 19, 20 en 21 maart in N.O.-richting.

Kraaien: Op 20 maart sterke kraai-trek naar het N.O. Er trokken toen roeken naar het oosten. Gedurende de week 18—24 maart regelmatig trek van kauwen richting O. (W. Visser, Oostzaan).

Veldleeuwerik: Op 18 maart vrij sterke trek gedurende een groot gedeelte van de dag, hoofdzakelijk in N.O.-richting. Mogelijk is er op volgende dagen ook trek geweest.

Aanvullende waarnemingen worden met belangstelling tegemoet gezien door

F. Bloem.

Veldlaan 8, Bentveld.

